

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030

Rok akademicki 2025/2026, 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia społeczna
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr 2; II rok, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. Antoni Wontorczyk, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Antoni Wontorczyk, prof. UR, dr Anna Englert-Bator

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15	30							5
3	15	30							6

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

podstawowa wiedza o miejscu i roli człowieka w życiu, zachowaniach i postawach w życiu codziennym oraz w sytuacjach społecznych, zasadach funkcjonowania społeczeństwa

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Dostarczanie studentowi rozszerzonej i uporządkowanej wiedzy oraz rozwój kompetencji w posługiwaniu się terminologią szerokiego zakresu z psychologii społecznej.
C ₂	Dostarczenie studentowi rzetelnych podstaw do samodzielnej obserwacji i analizy zjawisk społecznych i wysuwania predykcji o charakterze praktycznym.
C ₃	Wprowadzenie praktycznych umiejętności w posługiwaniu się wybranymi metodami diagnozy z zakresu psychologii społecznej.
C ₄	Rozwój ogólnych kompetencji poznawczych i społecznych studenta.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	W pogłębiony sposób zna klasyczne i współczesne teorie naukowe dotyczące funkcjonowania społecznego jednostki oraz grup – mechanizmów wewnątrzgrupowych i międzygrupowych.	K_Wo2
EK_02	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat złożoności społecznych uwarunkowań zachowania człowieka. Posiada pogłębioną wiedzę o zjawiskach wewnątrzgrupowych i międzygrupowych, a także zachowaniach społecznych w różnych sytuacjach indywidualnych i grupowych.	K_Wo7
EK_03	Potrafi zastosować skale postaw, techniki socjometryczne, zna zalety i wady eksperymentu naturalnego, potrafi zaprojektować eksperyment naturalny dla wybranego zjawiska społecznego. Posługuje się kwestionariuszem altruizmu A-N	K_Wo7 K_Uo6
EK_04	Ma umiejętności sprawnego kierowania pracą zespołu i umiejętności współpracy w trakcie wykonywania zadań wymagających pracy grupowej.	K_U12
EK_05	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, analizowania i oceniania zjawisk z zakresu życia społecznego. Dzięki temu potrafi sprawnie identyfikować procesy społeczne oraz analizować je, także z uwzględnieniem innych poznanych już dyscyplin nauk społecznych.	K_U20
EK_o6	Docenia znaczenie psychologii społecznej dla tworzenia prawidłowych relacji między ludźmi i zapobieganiu	K_Ko4

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	negatywnym zjawiskom społecznym. Rozumie wagę nabywania wiedzy dotyczącej mechanizmów życia społecznego i budowania warsztatu pracy psychologa dla osobistego rozwoju zawodowego. Potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę i umiejętności o wymiar interdyscyplinarny.	
EK_07	Ćwiczy swoje osobiste kompetencje do tworzenia środowiska społecznego sprzyjającego tolerancji i otwartości na innych ludzi, oraz nabywa umiejętności w spojrzeniu na otoczenie społeczne poprzez złożone mechanizmy opisane w psychologii społecznej.	K_K11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wprowadzenie. Psychologia społeczna a inne nauki społeczne. Metody badań w psychologii społecznej i jej koncepcje teoretyczne
Ja społeczne. Wpływ sytuacji społecznych na procesy psychiczne i zachowania ludzi (pamięć i asocjacje, postrzeganie procesów społecznych, motywacja itp.)
Spostrzeganie społeczne – rozumienie innych ludzi. Ukryte teorie osobowości. Istota procesu atrybucyjnego. Błędy i zniekształcenia w percepcji społecznej.
Poznanie społeczne. Funkcje schematów. Ocena i wydawanie sądów społecznych. Posługiwanie się uproszczonymi metodami myślowymi w wydawaniu sądów społecznych. Charakterystyka ludzkiego wnioskowania.
Definicja grupy, cele grupy, normy grupowe, role społeczne, spójność grupy, struktura grupy.
Dynamika procesu grupowego. Konformizm informacyjny i normatywny, syndrom grupowego myślenia, facylitacja społeczna, próżniactwo społeczne.
Degeneracja form życia społecznego- konflikt społeczny, agresja, społeczne źródła stresu.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Jednostka w rzeczywistości społecznej- teoria sytuacjonizmu i efekt Lucyfera. Eksperyment Zimbardo.
Różne oblicza konformizmu. Posłuszni do końca – hiperuległość (mentalność sambo, hiperuległość w grupach kultowych, syndrom sztokholmski, huśtawka emocjonalna, syndrom maltretowanego małżonka). Eksperyment Milgrama.
Dynamika grupowa. Co się dzieje z ludźmi w grupie – perspektywa poznawcza. Psychologiczna problematyka grupy - cele, normy, interakcje.
Podejmowanie decyzji grupowych: polaryzacja grupowa, syndrom myślenia grupowego.
Stereotypy i uprzedzenia. Dyskryminacja
Zachowania prospołeczne. Altruizm i typologia altruizmu.

Kwestionariusz altruizmu A – N (Śliwiak, 2005) – teoria i praktyka zastosowania – studium przypadku
Bliskie związki między ludźmi
Techniki socjometryczne - teoria i praktyka zastosowania
Skale postaw – konstruowanie i wykorzystanie - teoria i praktyka zastosowania
Skala postaw wobec seniorów (SWPS; Łukasiewicz, Kowalski, 2021) – studium przypadku
Skale postaw- samodzielna konstrukcja skali postaw
Eksperyment naturalny w psychologii społecznej - teoria i praktyka zastosowania

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, pokaz filmów dydaktycznych.

Ćwiczenia: dyskusja, aktywne metody pracy z grupą, studia przypadku, projekt grupowy, prezentacja Power Point.

Projekt grupowy: realizowane w grupach konstruowanie skal postaw (skala Likerta, skala Thurstona) techniki socjometryczne, eksperyment naturalny.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin testowy, kolokwium	w, ćw
EK_02	egzamin testowy, kolokwium	w, ćw
EK_03	projekt grupowy	ćw
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	projekt grupowy, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, projekt grupowy	ćw
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przedmiot kończy się egzaminem testowym (możliwość kilku krótkich pytań otwartych i półotwartych). Egzamin obejmuje materiał z zajęć (ćwiczenia + wykłady + lektura). Aby zdać egzamin należy odpowiedzieć poprawnie na 60% pytań

Egzamin pisemny testowy:

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Zaliczenie ćwiczeń: kolokwium pisemne

Ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Zaliczenie z ćwiczeń obejmuje także przygotowanie projektu grupowego (do wyboru): konstruowanie i wykorzystanie skal postaw (skala Likerta, skala Thurstona), technik socjometrycznych, przygotowanie i przeprowadzanie eksperymentu naturalnego.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	90
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	
- udział w konsultacjach	8
- udział w egzaminie	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do egzaminu	50
- studiowanie literatury (przeczytanie obowiązkowych lektur)	50
- projekt grupowy	40
- przygotowanie prezentacji	35
SUMA GODZIN	275
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	11

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Wojciszke, B. (2019). Psychologia społeczna. Warszawa: Scholar.

Aronson E. (2022). Człowiek– istota społeczna. Warszawa: PWN.

Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M. (2012).Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Spółka.

Cialdini R.(2006 i nast.).Wywieranie wpływu na ludzi, teoria i praktyka. Sopot: GWP.

Śliwak J. 2005. Altruizm i jego pomiar, „Roczniki Psychologiczne”, t. 8, nr 1.

Slaughnessy J i in. (2002), Metody badawcze w Psychologii, Gdańsk: GWP., r. 9 (studium przypadku)

Brzeziński, (2004). Metodologia badań psychologicznych, Warszawa: PWN, rozdziały: Socjometria; Skale szacunkowe

Łukasiewicz, J., & Kowalski, W. (2021). Skala Postaw Wobec Seniorów (SPWS). Prezentacja narzędzia. *Przegląd Psychologiczny*, 64(3), 81–101. <https://doi.org/10.31648/pp.7332>

Literatura uzupełniająca:

Kossowska, M., Kofta, M. (2009). Poznanie społeczne: Nowe idee. Warszawa: PWN.

Moskovitz, G. (2009). Zrozumieć siebie i innych. Sopot: GWP.

Forsterling, F. (2005).Atrybucje. Sopot: GWP.

Forgas, J., Kupling, W. i Ladd, W. (2001).Umysł społeczny. Sopot: GWP.

Bohner, G. i Wanke, M. (2004). Postawy i zmiana postaw. Sopot: GWP.

Wojciszke B. (2002). Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej. Warszawa: PWN.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej